

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 641/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Danae 1, s. r. o. (predtým La Bottine 3, s. r. o.), Stará Vajnorská 11, Bratislava, zastúpenej OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Ševčenkova 32, Bratislava, prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Marcel Vasilišin, LL.M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Daňového úradu Bratislava v konaní o odvolaní proti jeho rozhodnutiu č. 9103309/5/1471101/2014 z 11. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Danae 1, s. r. o., odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júna 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti La Bottine 3, s. r. o., Stará Vajnorská 11, Bratislava, zastúpenej OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Ševčenkova 32, Bratislava, prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Marcel Vasilišin, LL.M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Daňového úradu Bratislava (ďalej len „daňový úrad“) v konaní o odvolaní proti jeho rozhodnutiu č. 9103309/5/1471101/2014 z 11. apríla 2014 (ďalej aj „namietaný postup“).

Právny zástupca obchodnej spoločnosti La Bottine 3, s. r. o., doručil ústavnému súdu 11. augusta 2014 oznámenie o procesnom nástupníctve, z ktorého vyplýva, že právnym nástupcom obchodnej spoločnosti La Bottine 3, s. r. o., je obchodná spoločnosť DANE A 1, s. r. o., Stará Vajnorská 11, Bratislava, ktorá trvá na podanej sťažnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti ustálil, že účastníkom konania vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným postupom daňového úradu je obchodná spoločnosť DANE A 1 s. r. o., Stará Vajnorská 11, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“).

Sťažovateľka sťažnosťou napáda postup daňového úradu v procese rozhodovania o povinnosti zložiť zábezpeku na daň z pridanej hodnoty v rámci registrácie pre daň z pridanej hodnoty, konkrétne spôsob vybavenia opravného prostriedku sťažovateľky.

Zo sťažnosti vyplýva, že daňový úrad vydal 11. apríla 2014 rozhodnutie č. 9103309/5/1471101/2014, ktorým sťažovateľke uložil povinnosť zložiť zábezpeku na daň z pridanej hodnoty v sume 340 000 €, čo sťažovateľka považuje za „závažný až likvidačný zásah do majetkových práv... Sťažovateľ zastúpený advokátom podal odvolanie voči tomuto rozhodnutiu postupom podľa § 13 ods. 6 Daňového poriadku (DP) v zákonných lehotách, a to elektronickými prostriedkami dňa 30. 04. 2014 na e-mail porušovateľa v elektronickej forme s doplnením podania v listinnej forme poštou doručenou porušovateľovi dňa 02. 05. 2014. Následne porušovateľ oznámil advokátovi sťažovateľa, že odvolanie odmieta, pretože hoci bolo v zákonnej lehote v jeho dispozícii nebolo podané do elektronickej podateľne podľa § 13 ods. 5 DP a tento formálny nedostatok podania podľa neho nemožno žiadnym spôsobom zhojiť ako tomu je v ostatných konaniach pred orgánmi verejnej moci. Oznámenie bolo doručené dňa 19. 05. 2014. Porušovateľ sa rozhodol, že napadnuté rozhodnutie preskúmať nebude a považuje ho za právoplatné. Porušovateľ je toho názoru, že sťažovateľ ako platiteľ DPH je podľa § 14 ods. 1 DP odkázaný výlučne na podanie cez portál verejnej správy podľa § 13 ods. 5 DP (pozn.: ako to bolo zo strany FRSSR dopredu verejne prezentované) a ak presne taký spôsob podania nie je vykonaný, podanie sa bude považovať za nepodané bez akejkoľvek možnosti opravy. S právnym názorom porušovateľa o správnosti spôsobu podania odvolania nesúhlasíme, keďže nemá zákonnú, ústavnú, forenznú (ESD) ani elementárnu logickú oporu - jedine ak politickú v záujme likvidácie nárokov súkromných osôb voči štátu. Proti tomuto postupu doručil sťažovateľ dňa 13. 06. 2014 e-mailom a dňa 17. 06. 2014 poštou sťažnosť. Na sťažnosť porušovateľ sťažovateľovi doposiaľ neodpovedal, ani ju iným spôsobom nevybavil a sťažovateľ je preto nútený sa pre ochranu svojich ústavných práv obrátiť na tento súd. Z oznámenia porušovateľa vyplýva, že nerešpektuje odvolanie sťažovateľa a považuje prvostupňové rozhodnutie za konečné a právoplatné. Takým stanoviskom je vážne obmedzené ústavné právo sťažovateľa na spravodlivý proces v časti práva domáhať sa preskúmania prvoinštančného rozhodnutia a vôbec práva na spravodlivosť, ktorá je týmto odmietnutá. Žiaden subjekt ani štát nie je oprávnený obmedzovať práva iného, pokiaľ na to nemá právny dôvod a ak sú dôvody v rozpore, dôvod dostatočnej právnej sily. V predmetnom konaní porušovateľ zdôvodnil svoje stanovisko len tým, že odmietnutie má byť dôsledkom porušenia povinnosti podľa § 14 ods. 1 DP, pričom podľa neho nie je možná sanácia

podania podľa § 13 ods. 6 DP ani výzva na odstránenie nedostatkov podľa § 13 ods. 8 DP. Ustanovenie § 14 ods. 1 DP nechráni žiadne ústavné právo. Je len vyjadrením práva štátu na efektívnu správu financií t.j. na šetrenie nákladov na komunikácii a času pri vybavení podania. Bez ohľadu na akékoľvek ďalšie argumenty k tejto povinnosti podľa sťažovateľa platí, že jej výkon nemôže obmedziť ústavné práva, keďže majú vyššiu právnu silu a chránia vyššie spoločenské hodnoty. “.

Súčasťou sťažnosti je návrh sťažovateľky na rozhodnutie o dočasnom opatrení, ktorým by ústavný súd v súlade s § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť „rozhodnutia Daňového úradu Bratislava č. 9103309/5/1471101/2014 zo dňa 11. 04. 2014“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Daňový úrad Bratislava odmietnutím odvolania sťažovateľa zo dňa 29. 04. 2014 proti rozhodnutiu č. 9103309/5/1471101/2014 zo dňa 11. 04. 2014 porušil právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Daňovému úradu Bratislava prijať odvolanie sťažovateľa zo dňa 29. 04. 2014 proti rozhodnutiu č. 9103309/5/1471101/2014 zo dňa 11. 04. 2014 ako účinné a vybaviť ho podľa § 73 a nasl. Daňového poriadku.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 340,90 EUR, ktorú je porušovateľ povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu. “

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou sťažnosti je námietka sťažovateľky, že postupom daňového úradu pri rozhodovaní o povinnosti zložiť zábezpeku na daň z pridanej hodnoty v rámci registrácie pre daň z pridanej hodnoty, konkrétne spôsobom vybavenia jej opravného prostriedku dochádza k porušovaniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sa namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02, IV. ÚS 115/07).

K porušeniu sťažovateľkou označených práv malo dôjsť namietaným postupom daňového úradu, výsledkom ktorého bolo vydanie oznámenia č. 9103309/5/1901167/2014/Pešk zo 14. mája 2014, ktorým tento správny orgán ako správca dane považoval podanie sťažovateľky označené „*odvolanie proti rozhodnutiu zo dňa 11. 04. 2014*“ za nepodané vzhľadom na skutočnosť, že podľa § 14 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je daňový subjekt, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty, povinný doručovať podania elektronickými prostriedkami v súlade s § 13 ods. 5 daňového poriadku, pričom sťažovateľka si pri doručovaní citovaného podania túto povinnosť nesplnila.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v správnom súdnictve súdy preskúmajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté (§ 244 ods. 3 OSP).

Z hľadiska ustálenej rozhodovacej praxe súdov v rámci správneho súdnictva nie je dôležité a rozhodujúce, ako je príslušný akt správneho orgánu z hľadiska jeho formy označený, ale podstatnou skutočnosťou je to, či správny orgán individuálnym správnym aktom autoritatívnym a právne relevantným spôsobom zasiahol do právnej sféry fyzickej alebo právnickej osoby. Vždy je rozhodujúci vecný obsah aktu a v žiadnom prípade nie je rozhodujúce jeho formálne označenie. Pokiaľ je príslušný akt správneho orgánu označený či

už „oznámenie“, alebo „upozornenie“, alebo „opatrenie“, príp. je označený iným spôsobom, nie je takáto skutočnosť rozhodujúca pre otázku posúdenia prípustnosti súdneho prieskumu, ale rozhodujúcou skutočnosťou je to, či správny orgán svojím aktom autoritatívnym a právnej moci schopným spôsobom zasiahol do právnej sféry fyzickej alebo právnickej osoby (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 23/2012 z 30. januára 2013).

Je zrejmé, že odmietnutím odvolania proti rozhodnutiu daňového úradu č. 9103309/5/1471101/2014 z 11. apríla 2014, ktorým tento určil pre sťažovateľku zábezpeku na daň z pridanej hodnoty v sume 340 000 € a uložil jej povinnosť túto zložiť na účet daňového úradu, mohlo byť zasiahnuté do právneho postavenia sťažovateľky, keďže, ako sama uvádza v sťažnosti, *„odvolanie obsahuje podrobné dôvody a právnu argumentáciu, pre ktoré možno považovať napadnuté rozhodnutie za nesprávne. Porušovateľ s týmto vedomím napriek tomu necháva napadnuté rozhodnutie nadobúdať účinky.“*

Z uvedeného vyplýva, že o výhradách sťažovateľky proti namietanému postupu daňového úradu, výsledkom ktorého bolo vydanie oznámenia č. 9103309/5/1901167/2014/Pešk zo 14. mája 2014, je oprávnený rozhodnúť vecne a miestne príslušný všeobecný súd v rámci správneho súdnictva. Túto právomoc všeobecného súdu nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom (m. m. IV. ÚS 78/04). Ústava a zákon o ústavnom súde vylučujú, aby si sťažovateľ vyberal spôsob ochrany svojho základného práva a orgán, pred ktorým ho uplatní, čo je vyjadrené princípom subsidiarity právomoci ústavného súdu.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd zastáva názor, že pred uplatnením jeho právomoci ešte existoval iný (všeobecný) súd, ktorý bol v prvom rade povolaný poskytnúť ochranu označených práv sťažovateľky, ktorých porušenie namieta, a preto jej sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 25 ods. 2 a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde; obdobne napr. m. m. III. ÚS 310/07, IV. ÚS 276/08, IV. ÚS 216/2010, III. ÚS 540/2011).

V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2014